

Dr. Miquel Torres

Ha estat un privilegi poder veure néixer un hospital comarcal

“A part de l’activitat docent universitària també participem en el projecte Santa Coloma Ciutat Universitària, que vincula tota l’activitat docent perquè reverteixi en la població.”

Miquel Torres Salinas es va incorporar a l’Hospital l’any 1983 i actualment és el cap del Servei de Medicina Interna, a més de president de la Comissió de Docència. Professor de Medicina de la Universitat de Barcelona des de 1997, ha estat un gran impulsor de la docència a l’Hospital i, juntament amb el Dr. Aragón, va promoure l’acreditació docent per a les unitats de Medicina Interna i COT de l’Hospital, que l’any 2005 va acollir els primers MIR.

Al seu currículum diu que l'any 2004 va rebre el Premi a l'excel·lència professional –en la categoria de Medicina Hospitalària– que concedeix el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya. Però no tenim temps de parlar de medalles; han passat massa coses, des de l'any 83, i volem conèixer la visió d'uns dels artífexs d'aquesta profunda transformació.

Ha vist i ha fet créixer l'Hospital.

Jo he tingut el privilegi d'estar a l'Hospital des del seu inici com a hospital comarcal, l'any 1983. He viscut i he participat en aquesta gran transformació, des de diferents funcions dins de l'organització, sempre lligat al Servei de Medicina Interna. I després, com a gran fita, també he viscut la incorporació de la docència en el centre: la docència de grau i la formació sanitària especialitzada, MIR, més tardanament.

Jo em vaig incorporar a l'Hospital l'any 83; vaig venir a fer-hi guàrdies. Érem cinc metges i fèiem una guàrdia cada cinc dies, a més de consulta externa, però no teníem pacients hospitalitzats.

Aleshores només hi havia Cirurgia.

Cirurgia tenia 200 llits i es va reduir per incorporar Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, i Medicina Interna. I amb aquests tres serveis es va poder obrir el servei d'Urgències. Es van iniciar també d'altres especialitats, com Oftalmologia, Otorinolaringologia... i poc a poc es van anar incorporant les especialitats quirúrgiques. Poc temps després es van començar a obrir alguns llits

d'hospitalització i de Medicina Interna. Els metges compaginàvem les guàrdies, amb el servei d'Urgències, la cura dels pacients d'hospitalització, i una mica de Consulta Externa.

Quan es va veure que això era insuficient, el director mèdic, que en aquell moment era el Dr. Moreno, ens va demanar fer mitja jornada, quatre hores al matí. Vam començar amb 8 o 10 llits i vam anar creixent fins arribar a uns 60 llits i horari complet.

I, com a cap del servei, va continuar impulsant la incorporació de noves especialitats.

Inicialment teníem Pneumologia, Digestologia, Cardiologia –un consultor extern– i poca cosa més. De seguida ens vam anar expandint i van afegir-se Neurologia i Dermatologia.

Jo venia d'una formació de resident... i et trobaves que havies de posar en marxa projectes. Amb molta dedicació, amb molta imaginació i amb la col·laboració de tot l'equip, ho vam tirar endavant. Vam aconseguir, juntament amb la Direcció del centre, anar dissenyant un servei complet, amb les seves especialitats, i anar incorporant tècniques. Sempre buscant la fórmula més adequada; per exemple, per poder ampliar Cardiologia o Neurologia (serveis on només teníem un consultor) vam contractar professionals que poguessin aplicar tècniques finançades pel sistema de salut. Vam mirar que els especialistes fessin tècniques que aportessin un valor tècnic i econòmic a l'Hospital, i així vam poder créixer. Per a mi ha estat un privilegi poder veure néixer un hospital comarcal.

Ara ho abasten tot... incloent les infeccions que ara fa cent anys van donar lloc a l'Hospital.

Amb la tuberculosi ha passat una cosa molt curiosa i és que, havent estat un sanatori antituberculós, quan l'any 83 el centre va començar a funcionar com a hospital comarcal hi va haver un cert rebuig a tenir els malalts tuberculosos ingressats. Aquesta situació va durar molt poc, perquè va sortir una normativa del Departament de Salut, quan es va tancar el Sanatori de Terrassa, establint que cada centre havia d'assumir els pacients amb tuberculosi. Vam fer un protocol molt més estricte, amb els aïllaments corresponents i la patologia va començar a formar part d'una nova normalitat.

Actualment continua havent-hi molts casos de tuberculosi. La medicació actual és més efectiva i, si el pacient té un àmbit familiar on mínimament pot tenir un aïllament raonable, intentem no ingressar.

Tornem als anys vuitanta, perquè la vocació docent li ve d'aleshores...

Em vaig formar a l'Hospital Clínic i allà vaig fer dues especialitats: Medicina Interna i Aparell Digestiu i també vaig fer el Doctorat. Durant l'estada al Clínic i després aquí he fet més de 70 publicacions. Publicar és un requeriment si vols optar a una plaça de professor. Vaig començar al 1997 com a professor associat de la Universitat de Barcelona, fins que l'any 2007 vaig fer unes oposicions i vaig obtenir la plaça de professor agregat de Medicina.

Com comença el camí docent de l'Hospital?

Des de l'Hospital Clínic em van dir... "no voldríeu començar a tenir alumnes en el vostre hospital?" Perquè als anys noranta la Facultat es va adonar que començava a valorar-se més la part pràctica de l'ensenyament, no només la teoria. A l'època en què jo vaig estudiar, podies acabar la carrera pràcticament sense haver fet pràctiques. Però en aquell moment, van començar a veure que ells sols no podien formar tots els alumnes al Clínic, i van començar a aparèixer convenis amb hospitals associats. A nosaltres se'ns va oferir participar i, dins de les nostres possibilitats, vam veure que hi havia una assignatura que era Semiologia General, assignatura bàsica de 3r curs (per aprendre a fer una història, una exploració física, interpretar una radiografia, una anàlisi i un electrocardiograma...) i vam veure que nosaltres hi podíem participar. Vam dir que sí, la Universitat ens va acceptar i l'any 1997 vam començar a impartir aquesta assignatura.

El camí a l'acreditació MIR va ser més llarg...

Vam començar a formar residents l'any 2005... però va ser un procés bastant llarg per acreditar-nos davant el Ministeri de Sanitat. El procés d'acreditació implica molta documentació i informació, i molts requeriments. Primer s'acredita l'hospital en el seu conjunt – l'estructura, els metges i els serveis–, i només llavors pots demanar una especialitat per fer el MIR.

Ho vam provar sobre l'any 2000 i no vam superar aquest primer pas

perquè en aquell moment no arribàvem a la ràtio d'especialistes que exigien. Es van anar contractant més especialistes, i van haver-hi canvis, i uns anys després, cap al 2003, ho vam tornar a intentar i ho vam aconseguir. Llavors, una vegada acreditats, vam demanar les especialitats de Medicina i Traumatologia, que eren les que teníem més interès, més estructura i més possibilitats. Es van acreditar totes dues especialitats i vam començar el 2005. També va començar aquell any la formació de metges de Medicina de Família.

Han continuat creixent.

Sí, en docència universitària. Uns anys després es va començar a impartir una altra assignatura, que és Aparell Locomotor. I ara, des de fa dos anys, hem incorporat les pràctiques d'una nova assignatura de 6è, Estada Clínica, de la qual en sóc el coordinador de la Universitat amb els hospitals associats. També s'han anat incorporant als estudis de grau altres especialitats no mèdiques, com ara Farmàcia i Infermeria. D'estudiants de grau, en tenim més de 200 l'any, entre Infermeria, Medicina i Farmàcia, un volum molt important. Sense parlar de la formació professional, que també en fem.

En l'àmbit docent, quins són els reptes de futur?

Hem arribat a una estabilització, però sí que seria factible que alguna altra especialitat s'afegís a la formació MIR, per exemple. Això seria un dels reptes de futur juntament amb la consolidació de la recerca.

A part de l'activitat docent universitària també ha participat en la docència "extramurs".

Hi ha un projecte que es diu Santa Coloma Ciutat Universitària, liderat per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, que vincula tota l'activitat docent perquè reverteixi en la població. Hi estem implicats nosaltres i la resta d'entitats de la ciutat implicades en docència universitària.

Vostè ha vist néixer i créixer el nou Hospital; què veu quan mira enrere?

Veig l'evolució que ha fet: l'inici dels serveis bàsics, i després el desenvolupament d'altres serveis i especialitats; i la incorporació de tecnologia al centre, això és un fet important. A Medicina Interna, per exemple, érem cinc metges. Ara, al Servei de Medicina Interna hi ha nou metges, més els residents. I després hi ha la resta d'especialitats mèdiques; en total, venim a ser més d'una trentena.

I veig el que hem deixat enrere... Recordo que a l'època de les monges – precisament quan vam obrir el servei d'Urgències, l'any 83– als pacients d'Urgències elles els portaven berenar. Era una època molt inicial, molt maca, era tot tan familiar... lògicament, va creixent l'hospital i tot això es perd. Però en faig una valoració molt bona.